

mišljeno in modro nasnovano spomenico, ki je bila od g. ministra pohvalno sprejeta. Poslanci dr. Tonkli, Nabergoj in dr. Vitezič so se posebič potegovali za nas, a naposled vsi poslanci po g. vitezu Schneid-Treuenfeldu tirjali od ministra dr. Pražaka pomoči zoper sodnije, ki nečejo slovenskih vlog sprejemati. Sedaj čujemo, da izide kmalu okrožnica, ki bo sprejemanje slovenskih vlog zaukaževala, a g. minister Konrad je prvo drobtinico djanske enakopravnosti Slovincem nadrobil. V dokaz navajamo sledeči najnovejši njegov ukaz.

Dne 1. aprila 1881 štey. 2178 je naučni minister baron Konrad-Eibesfeld, gojenec slovenskega pisatelja dr. Murka, zaukazal vpeljati slovenščino kot učni jezik za nekatere predmete v ljubljanskem pripravnišči za ljudske učitelje in učiteljice tako-le: 1. v slovensčini se ima podučevati: a) v moškem oddelku: veronauk, slovenski jezik, matematika geometrično risanje, naravoslovje, sadjerejstvo in metodika, b) na ženskem oddelku: veronauk, slovenski jezik, aritmetika, geometrično oblikoslovje, ženska ročna dela in metodika. 2. Vsi drugi predmeti podučevati se imajo v nemškem jeziku, 3. Pri poduku v petji rabiti se imajo nemške in slovenski pesni, 4. Pri vseh predmetih se ima ozir jemati na nemška in slovenska imena ali terminologijo; ravno tako se ima ozir jemati v praktičnih vajah in pismenih nalogah na oba deželna jezika. Ta naredba stopiti ima v moč s pričetkom prihodnjega šolskega leta 1881/82.

To je prva drobtinica djanske ravnopravnosti dane Slovincem. Sprejmemo jo z veseljem proti temu, da nam postane prvi korak in stopnica do popolne enakopravnosti. Najprvle želimo podobnega zaukaza za učiteljišče v Mariboru!

Slovenskim svojim poslancem pa smo dolžni obraniti vse zaupanje, čast in hvalo!

Govor poslanca barona Goedelna za polajšanje gruntnege davka na Štajerskem.

II. Dobro sprevidim, da vlada stori kolikor le mogoče, da bremena olajša onim posestnikom, ki dobijo sedaj večji gruntni davek. Zlasti povdarja, da bo ozir jemala na uspeh pri reklamacijah. Prav in dobro. Vendar ta uspeh je še neznan. Ako pa obveljajo g. Schaupovi nasveti, tedaj vemo, za koliko se bremena olajšajo štajerskim posestnikom pri gozdih, planinah, pašnikih in travnikih. Zato sem prisiljen glasovati za te nasvete. Vendar gledé na želje, koristi in potrebe svojih volilcev, ki so v ogromnem številu vinogradarji, prosim tudi tem olajšav dovoliti. Neizmerno potrebni jih so. Čisti prihodek štajerskih vinogradov je previsoko vcejen. V mariborskem okraji bode vinogradom, ki so v II. vrsti, davek pozvišan do

blizu 300%. Po starem katastru je plačati dače 11 fl., sedaj 32 fl. Ena joha da poprek le 2 štrtinjaka mošta. Od preše prodani štrtinjak velja 40 fl. Joha daje tedaj 80 fl. dohodka. Temu je treba 63 fl. potroškov odšteti. Ostane toraj čistega dohodka ne 42 fl. ali 44 fl., ampak 17 fl. No, in kde so pa nesreče po toči, mrazovih, nalivih, plazih itd.?

Res obžalovanja vredni so naši vinogradarji, da so jih cenilne okrajne in deželne komisije tako grozno visoko vcepile. V drugih deželah so možje veliko bolj modro vcejevali. V Krškem na Kranjskem je I. razred nastavljen na 20 fl. 50 kr., II. na 15 fl. 50 kr. in III. na 11 fl. 50 kr. V Mariboru pa kaže I. razred 42 fl., v Ptujih 44 fl., v Ljutomeru 38 fl. 50 kr. V Gorici ima I. oddelek v I. razredu 25 fl., v II. 16 fl., v III. 9 fl. Ravno tam v II. oddelku kaže I. razred 25 fl., II. 20 fl., III. 14 fl. V Kopru v Istriji, kder izvrstni „Refoško“ zori, odmerjenih je za I. razred 20 fl., za II. 15 fl. 50 kr., za III. 11 fl. 50 kr., v Primorskem Jeseni I. 21 fl., II. 15 fl., III. 10 fl., v Spljetu v Dalmaciji, kder se prideluje dobra kapljica „Vugavska“ I. 14 fl. 50 kr., II. 11 fl. 50 kr. in III. 8 fl. 50 kr. blizu Dobrovnika I. 9 fl., II. 6 fl. III. 4 fl., blizu Zadra I. 9 fl., II. 5 fl. 30 kr., III. 4 fl. Tako nizko vcejenji so vinogradi, o katerih ves svet zna, da rodijo izvrstnih vin, a pri nas so tarife tako neprimerno visoko nastavljene!

Slavna gospoda, iz povedanega je dovolj jasno, kako neugodna da je nova vceenitva štajerskim vinogradarjem. Zatoraj prosim, blagovolite na to ozir vzeti in sprejeti Schaupov predlog, kakor ga jaz slavnej zbornici štajerskim vinogradarjem na korist prena-rejenegana svetujem: za Štajersko seznižajo tarife pri travnikih za 5%, pri pašnikih in planinah za 5% pri gozdih in vinogradih pa za 20%.

Tako je naš poslanec g. baron Goedel javno govoril in pokazal, da mu je veliko več mar za koristi svojih volilcev, kakor pa liberalnim kričarjem, ki so celo nevoljo novega gruntnege predelavanja zakrivili in nas po previsokih vceenitvah spravili v nesrečo, iz katere še nam niti cesar več pomagati ne morejo. Ščuvati, naše poslance obrekovati, legati, to je liberalcem od nekdaj v navadi, ali ljudem pomagati in bremena olajšati, tega pa ne znajo in pogosto niti nečejo!

Gospodarske stvari.

Čebeloreja.

Nekoliko let sem se je na polji kmetijstva po ustanovitvi kmetijskih zavodov, po izobraževanju gospodarskih društev, razširjanji kmetijskih časnikov i listov, napravljanji razstav, strokovnjaških tečajev i dopolnjenji gospodarskega postavodajalstva, mnogo storilo. Prospch vseh prizadevanj se